

Презентація підручника «Історія середніх віків»

Нещодавно у Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди відбулася презентація нового підручника «Історія середніх віків», написаного відомими українськими вченими – доктором історичних наук, професором, академіком АНВО України, заслуженим працівником освіти України, лауреатом премії імені М.Грушевського НАН України, завідувачем кафедри релігієзнавства та теології, деканом філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича Василем Балухом та доктором історичних наук, професором, академіком НАПН України, заслуженим працівником освіти України, ректором Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди Віктором Коцуром.

Цей підручник – вже не перше видання, що є результатом творчої співпраці авторів. У 2005 р. їхня перша спільна книга «Історія Стародавнього Риму» була відзначена на 12-му Міжнародному книжковому форумі у Львові спеціальним призом журі «За доступне і вичерпне висвітлення історії Стародавнього Риму».

Важливою у творчому доробку науковців є книга «Історичні портрети античності та середньовіччя» (2007 р.). Її поява засвідчила про відновлення жанру української біографістики.

І, нарешті, цьогорічний підручник «Історія середніх віків», який представили науковій і студентській громаді Переяслава та Київщини разом з авторами директор чернівецького видавництва «Наші книги» Володимир Москалюк і кандидат філологічних наук, доцент, директор наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича Михайло Зушман.

Підручник розрахований на студентів, учителів шкіл, ліцеїв, гімназій, усіх, хто цікавиться історією людства. Він складається з двох томів і охоплює період від кінця V до кінця XV ст. Фактичний матеріал доповнено малюнками, картами, схемами, хронологічними таблицями, наводяться термінологічні словники. Історичні факти узяті з автентичних документів, написаних латинською, давньогрецькою, польською, угорською, німецькою та іншими мовами.

У підручнику розкриваються загальноєвропейські проблеми, аналізується суть термінів «середні віки», «феодалізм» та їх місце в історії людської цивілізації. Також досліджуються проблеми виникнення та зростання середньовічних міст і цехового ремісничого виробництва, причини і наслідки Хрестових походів, єретичних і соборних рухів, роль папства тощо.

Актуальність підручника не викликає сумніву. Це одне з перших україномовних видань цієї тематики для вищої школи у нашій державі за останні два десятиліття.

Як зазначив під час презентації Василь Балух, останнім часом багато уваги приділяється історії XX–XXI ст., а на вивчення періодів античності, середніх віків, епохи Відродження виділяється менше часу. При цьому ми забуваємо, що основою для всієї європейської цивілізації є саме перераховані вище історичні періоди. Молоде покоління має зважати на це.

На думку Віктора Коцура, нинішня цивілізація базується на тих фундаментальних цінностях історії, освіти та культури, які закладалися сотні і навіть тисячі років тому. Вважається, що 60% знань сучасної освіченої людини формується завдяки знанням історії та культури античного світу.

Складний період середньовіччя позначився, з одного боку, такими сторінками історії, як інквізиція, релігійні і політичні переслідування, обмеження свобод людини, втрата матеріальних і духовних цінностей, що пов'язана із вторгненням варварських племен до європейських країн. З іншого боку, середньовіччя – це приклад спалаху людської гідності, період появи багатьох визначних творів мистецтва, культури та освіти. Ми маємо розглядати період середніх віків у комплексі, як час, коли відживала одна епоха, формувалась інша і закладалися важливі фундаментальні цінності сьогодення.

Цей підручник покликаний формувати певні моральні, етичні й історичні цінності молодого покоління. Він є прикладом незаангажованої навчальної літератури, яка дає справді об'єктивну інформацію про складний, сповнений протиріч історичний період. Репрезентована книга є складовою запланованого авторами циклу історичної літератури.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України відзначив підручник «Історія середніх віків» В.Балуха та В.Коцура дипломом II ступеня у номінації «Кращий видавничий проєкт».

*Яна КОНОВАЛОВА,
співробітник редакційно-видавничого відділу*